

FIATALKORUAK FELÜGYELŐ HATÓSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE.

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
3 óra	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
Szerkesztő: BARANYAY LAJOS
-gyes szám: hétköznap 2 l.
Vasárnap 4 l.

Felolós szerkesztő és lapfőlapdos: Baranyay Lajos.

A fiatalok felügyelő hatóságának működése.

A fiatalok felügyelő hatóságának múlt évi jelentése oly nagyarányú munkásságról tesz bizonyítást, amely előtt igazán kalapot kell emelni. Ha a sok munka, fáradozás, azok a nagyszerű eszmék mind valóra válhatnak, úgy mint ez a nemes intézmény óhajtja, a társadalomban rövid idő alatt szembeötlő változást tapasztalhatnánk. Sajnos, azonban nem történhetik minden úgy, mint kellene, s így természetesen szinte emberfeletti erővel kell dolgoznia, a fiatalok felügyelő hatóságának, hogy munkáját eredményes koronázhassa. Jóleső örömmel szögezzük le, hogy a fehérvári felügyelő hatóság így dolgozik, aminek legkésebb bizonyítéka fáradozásának gyümölcse. Székesfehérvári fiatalok felügyelő hatóságának elnökét, dr. Prohászka kár megyéspüspököt kellett volna megemlítenünk, aki a kivételes tehetség csodájával, ifjuság szeretetével, nehézséget nem ismerő munkáldozatával országos vezér, amikor a gyermekek megmentéséről van szó.

A fiatalok felügyelő hatósága a múlt évben a következő nagyfotosságú kérdésekkel foglalkozott:

A fiatalok alkoholfogyasztása elleni küzdelem.

A fiatalok nagymérvű és beláthatatlan rombolásokat eredményező alkoholfogyasztásának megakadályozására feltétlenül szükséges volna, hogy 15 éven aluli gyermekek a szeszadás eltiltásék és nyilvános táncmulatságokon még hozzátartozóik kíséretében sem jelenhessenek meg. A szeszfogyasztás ellensúlyozására alkalmas eszköz volna a teaházak felállítás, továbbá népszerű képekkel illusztrált előadások gyakori tartása. A felügyelő hatóságnak felkérésére a város és a vármegye

meg is hozta a határozatot a gyermekek koresmalátogatására vonatkozólag, sajnos azonban, sok helyen a rendeletnek nincs eredménye.

A legradikálisabb eszköz természetesen az lenne, ha vasárnap és ünnepnapok előtti este 8 órától hétfő, illetve az ünnep utáni nap reggel 6 óráig bezáratnának minden alkoholos helyiségek, továbbá ha az égetett italok korlátlan mérésre teljesen megszűnnék, nemkülönben az égetett italok 60%-al drágábbak, a sörfélék pedig 30%-al olcsóbbak lennének. Ily tartalmú feliratot küldtek is a miniszteriumba, de természetesen eredményes válasz, sajnos nem várható, mert az állam pénzbéli kérdését érinti.

A fiatalok dohányzása.

A felügyelő hatóság látva azt a nagy egészségi rombolást, amit a serdületlenek dohányzása okoz, szükségesnek tartja, hogy 15 éven aluli gyermekek dohánytözsékben semmiféle dohányféléket ne adjanak.

Leánykereskedés és kerítés.

Ez is egyik szörnyű rákénéje társadalmunknak. A fiatalok bírósága arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy a legtöbb erkölcsi züllés a cselédeknl történik. A városba özönlő falusi leányok, ha nincs megfelelő cselédszerző intézmény, lelketlenek körmei közé kerülnek s elesnek. Miért is szükségesnek tartja a hatóság cselédszerző intézményt, s ezirányban lépéseket is tett az illetékes hatóságnál. Székesfehérvárnak van egy ilyen áldásos intézménye, a kath. háziasszonyok szövetsége, amely városi szubvencióval dolgozik, s munkája szép eredményeket tud felmutatni.

A fiatalok mozilátogatása.

Moizer Imre, a fiatalok bírójára azt tapasztalja, hogy nagyon sok gyermek züllését a mozilátogatás okozza. Akkora a mozilát

a fiatalokban, hogy pénzt lopnak, csak hogy szvenvedélyüket kielégíthessék. Felkérésére a vármegye el is készítette a mozi szabályrendeletet, amely a gyermekek látogatását korlátozza. Súly Lajos Székesfehérvár rendőrőkapitánya szintén készített egy hasonló szabályrendeletet, a tanács azonban még nem foglalkozott vele.

Napközi otthonok.

Az egyszerű nép gyermekeinek romlását gyakran az okozza, hogy a munkával egész nap elfoglalt szülők felügyelete hiányzik. A felügyelő bizottság felkérte tehát a várost, hogy napközi otthonokat létesítsen, amelyek hivatva lennének a szülői felügyelet nélküli gyermekek gondozását végezni. Ez ügyben sem történt még intézkedés.

Gyermekrikkancsok.

Moizer Imre, a fiatalok bírója többször tapasztalta, hogy a bűnöző gyermekek a rikkancsokból kerülnek ki. A serdületlen lélekre az utcai kóborlás, nyilvános helyeken, kávéházakban, vendéglőkben való újságárusítás, főleg a késő esti rikkancskodás nagy veszedelem. Miért is a város rendőrfőkapitánya utján belitatta az utcai gyermekrikkancsrendszert. A háboru kivételes állapotai azonban egyidőre arra készítik a hatóságokat, hogy a 18 éves korhatárt 14 évre szállítsák le. Mulatóhelyeken való újságárusítást azonban csak 18 éven felülieknek engedik meg.

A háboruval kapcsolatos intézkedések.

A háboru természetesen nagy nehézségek elé állítja a fiatalok felügyelő hatóságát. A gyermekvédelem az apa távolléte miatt súlyosabb kérdés lett, amelyet a hatóság egyedül most szinte képtelen elvégezni. A nehézségen úgy segített, hogy a város és a vármegye papságához, jegyzőihez, tanítóhoz felhívást intézett, amelyben hathatós segítségüket kéri. Biztosra vesszük, hogy nem is fog elmaradni. A vármegye vezetői tudatában vannak a kérdés nagy fontosságának s mindenki megteszi hazafias kötelességét.

A vármegyei elemi iskolák záróvizsgálja.

Tegnapi cikkünkre a királyi tanfelügyelő értesít bennünket, hogy a vármegyei elemi iskolákban a záróvizsga csak a VI. osztálynak lesz áprilisban azon esetben, ha gazdasági szempontból szükséges. A többi osztályok vizsgálataira vonatkozólag nincsen semmi új intézkedés, tehát a régi rendszer szerint lesznek.

A miniszter rendelete, amely a vizgákról szól, még a következő fontos tudósításokat tartalmazza:

Egyes gazdasági termékek biztosítására nagy fontossággal bír a cserebogarak irtása, evégből az elemi népiskolák V—VI. osztály növendékei, valamint az ismétlő tanköteleseken kívül, az elemi népiskolák alsóbb osztályainak növendékei is igénybevehetők, ha a szülők abba beleegyeznek.

Amennyiben a tanító azt tapasztalná, hogy az említett célra igénybevett iskolás gyermekekre az irtás fárasztólag hatna s ezáltal tanulmányi előmenetelükben akadályozva lennének, kötelesek lesznek annak idején a miniszterhez jelentést tenni.

A VI. oszt. záróvizsgálataira vonatkozó rendelkezései a folyó tanévben is csak a fiutanolokra vonatkozólag hajtandók végre.

A községi iskola tanulói az állami elemi népiskola tanulóival együtt csoportosíthatók. A felekezeti iskolák növendékei azonban akár az állami, akár a községi, akár pedig más, tehát nem saját hitfelekezeti iskolák növendékeivel csak úgy csoportosíthatók, illetőleg vizsgálhatók meg, ha ehhez az illetékes egyházi hatóság előzetesen írásban hozzájárul. Csoportosítás esetén a tanulók megvizsgálásánál az illető tanítók részt vesznek.

SÖVEGJARTO vászonruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes zsinór barchetból szőnyeg, takaró, paplan, kanavászon, lepedő, abrosz, törülköző stb.

olcsó szabott árak mellett.

Aranykönyv a munka hőseinek.

A földmivelési miniszter elrendelte megyei és községi illetőleg körjegyzőségi gazdasági bizottságok alakítását az értelmiség bevonásával. Ezek a bizottságok lesznek hivatva gondoskodni a termés biztosításáról és arról, hogy minden gazdasággal használható terület be legyen vetve emberi vagy állati táplálékul alkalmas terményekkel. Igás állatok megvásárlását a gazdasági felügyelők díjtalanul közvetítik a gazdáknak. Az alispán előterjesztésére a miniszter hajlandó megengedni a személyes szolgálatás elrendelését és a közérő kirendelését. Az ezért járó térítés megfizetésére, valamint a vetőmag beszerzésére legcélzertűbben a községek, vagy a törvényhatóságok gondoskodhatnak előlegről, illetőleg kölcsönről. A miniszter megbízásából a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete nagy készletet szerez be árpa, zab és tengeri vetőmagból. Gazdasági gépek megrendelésében is szívesen támogatja a közönséget a miniszter, azonkívül gondoskodik arról, hogy nagyobb uradalmak az aratás munkájára hadifoglyokat vehessenek igénybe. Nyilván tartja és közzéteszi a miniszter a más vidékre is elszerezhető munkások adatait, megkönnyíti a gazdasági munkaszervezők megkötését s általában a földmivelésügyi igazgatás egész szervezetével készségesen támogatja a gazdálkodó társadalmat.

A miniszter intézkedése folytán azok neve, akik a termésbiztosítás nagy munkájában érdemeket szereznek, belekerül a munka hőseinek aranykönyvébe, amely kiegészítő párja lesz a harctéren küzdők aranykönyvének.

Tojás-ügy.

Ujabbán mind sürűbben halljuk a panaszt a fehértvíri kofák ellen. A derék hölgyek azt tartják, hogy, ha háború van, hát, legyen háború. Miért éljenek éppen ők békében most, mikor az egész világ veszekedik? Gondolták tehát merészet és nagysót s mivel jelenleg Szerbiában semmi sem történik, az uszoki szorosban pedig — eltekintve a távolságtól — nagyon hideg van: elhatározták, hogy ott keressik az ellenséget, ahol lehet. Direkció: a publikum, a mindig éhes, vékonypénzü publikum gyomra! Föltétlenül érzékeny pont a gyomor is, meg a gyengén bélelt zseb is. Mivel pedig azt már megtanulták a piaci kereskedelmünk érdekében gazdag nyelvű lebonnyolító, hogy minden háború mozgósítással kezdődik és minden mozgósítás a vasuton történik: ők is levonultak a vasutra s ott végezték nagy stratégiai tudásra valló csapatmozdulataikat. Bejött egy vonat, két vonat, három, négy, öt vonat s a derék amazonok

erőteljes offenzívát intéztek a — tojásos — kosarak és vékák ellen. Már sok hadiszert zsákmányoltak s a nagy Hindenburg példájára éppen azzal foglalatosságokat, hogy azt elszállítsák, illetőleg a fennebb, részvétellel emlegetett gyenge hadállásban lévő ellenség ellen a piacon harcba vigyék, mikor városunk éber főkapitánya (ki úgy látszik a publikumnak nevezett ellenség titkos vezérkari főnöke) rajtukütkött, a hadizsákmányra rátepte kezét s azt a harcoló érdemes dámák nagy bánatára a piacon egészen tisztességes s minden hadiállapotot megszegő gyémánt áron azok kezébe juttatta, akiknek a jó falusiak hozták: A zsákmány árát a Vöröskereszt kapta meg. Így hallottuk. Helyes!

Virágcsokor,

kötötte és ajánlja az Egyenlőség szerkesztőjének — a Fejérmegyei Napló.

A budapesti rendőrség január végén egy csomó *úszluczorást* büntetett meg. Ime a névsor: Lorschly Samu, Marton és Weisz, Hoffmann József, Berkovits úgnök, Steiner Ignác, Orowa Bertalan, Hermann F., Löwy Engel Rudolf, Wiesinger Dávid, Szandner Károly, Landerman Simon, Dreschler Ignác, Bánó Lipót, Klein Ignác, Fürst Gerson, Band, Wieder és Lampel cég.

Február közepén *élelmiszervizsorsora* miatt a következők kerültek a rendőrség elé: Eisenber József, Seinberger Hers, Bekler Ráfael, Ringhoffer József, Held Efraim, Fuss Náhán Hers, Husz Márkus, Jurman Selig, Schönfeld Márkus.

Február végén lefűleltek néhány *viszszorást*. Ennél a manipulációnál a következők nevek szerepeltek: Held Eliás és Held Ábrahám.

Alig egy hete országos botrányként irtak a lapok holmi *papiros-talpu bakkancsokról*. Szerepeltek: Glück Izidor, Singer Márton, Sperling Jakab, Oxhorn Samu, Taubesz Henrik és Kriszháber Leo.

A bakkancsosság után most legujabbán kipattant egy másik hadseregszállítási botrány, a *posztócsalás*. Ez ügygel kapcsolatban a következők nevek forgalomban: Kohn B. Béla, Váradi Sándor Béla, Ligeti Miklós, Taubesz Jenő és Lederman Mór.

Leközölnék ezt a névsort, reflexiót nem fűzünk hozzá, csupán azt jegyezzük meg, hogy a papiros bakkancsszállító között egy fővárosi bizottsági tag neve is előfordul és hogy védelmüket Pető Pollacsek Sándor ügyvéd vállalta el, kit nagyon jól ismerünk arról a tevékenységéről, hogy midőn katolikus ügy kerül szóba a fővárosi bizottsági közgyűlésen Pető Pollacsek ur mindíg a katolikusfalók között szokta a hangadók prinszerpét eljátszani. Pont. Más megjegyzésünk nincs.

Mi lesz ezután?

Európai szövetség — Világszabadság.

Az emberiségnek minden nagy eszméje vér- és könnytengéren jutott el a haladás magaslataira.

A kereszténység 300 esztendőn keresztül a vértanúk százazreit volt kénytelen áldozatul hozni, míg szabadnak mondhatta magát.

A mikor aztán a katolikus vallás Európa hivatalos vallása lett a protestáns vallások majdnem egy század folytonos háboruskodása után érték el a szabadvallás gyakorlatát. Azóta a protestáns Angliát és a Skandináv félszigetet és az ortodox Oroszországot és elvtársait kivéve a keresztény vallások egyenlően élvezik a vallásgyakorlat szabadságát.

Franciaországnak vértengerbe kellett fullnia, hogy az elfajult királyok emésztő zsarnoksága után szabadon lobogtathassa a szabadság, az egyenlőség, testvériség zászlóit. Le kellett gyilkolnia a hatalom polcáról úgyszólván minden szerepívót, hogy a parlamentarizmus, a népek-felelős képviselői — rendszer, illetőleg miniszterium kormányozza az országot.

Az Egyesült Államok bórzasztó harcok árán viték ki a maguk eszményi függetlenítését Anglia kizsákmányoló zsarnoksága alól. Viszont az amerikai néger rabzslók felszabadításáért Északnak Dél ellen kellett véres harcot alanni.

Lavigieri bibornok, a karthagói érsek évtizedek keserves küzdelmei árán szabadította ki Afrika emberkereskedőinek körmei közül néger emberlétsáit.

Nem akarok most vitába kezdeni a fölött, hogy az embereknek mennyire sikerült újra tönkretenni a szabadság ezen biztosítékait; csak azt a következtetést akarom levonni, hogy az emberiség minden ideáljának, minden nagy eszméjének ha az elmékből a világra született, vér volt a fűrésztő vize, aztán sok keserű tapasztalat sanyargatás és könny árán kellett edződnie, hogy életképes legyen. Szóval: a haladás ára vér és könny.

Szeretném látni ma azt az embert, aki a jelen világháborújában nem forgatta milliószor agyában azt a gondolatot: nincs nagyobb szörnyűség a háborúnál! — miért kell embertársainknak beegázolni egymás életébe, boldogságába, hogy egymást kölcsönösen a kétségbeesés és szerencsétlenség örvényébe taszítsák? — érdemes volt-e meghalni a mi Krisztusunknak, ha a kereszténység emlíni fölnekedett gyermekei 19 század után is képesek lesüllyedni az egymást marcangoló fenevadak színvalónára?!

Folytathatnám a kitéréseket még tovább, azonban elég lesz levonni a következtetést: Az emberiség torkig van a háborúval s Európá nemzeteinek alig van hőb óhajta, mint az, hogy a háború többé ne létezhesék s irtsuk ki még a gyökereit is. Annál inkább megérdemlődhünk ezen vágyakozásunkban, mert mi, akik az eddigi kálafások szerint győzni fogunk, nem akartunk hódítani, hanem csak védelmezni akartuk a magunk tűzhelyét. Azok pedig, akik hódításra

törekedtek, az oroszok, szerbek, franciák és angolok, nagyrészt kénytelenek lesznek megelégedni a régi állapottal.

Tehát miért harcolt és harcol egymás ellen 20 millió ember? Azért, hogy a régi állapot, a status quo továbbra is biztosítsák. Hát ezért ömlött ki tenger vér, vagy drasztikusabban: ezért kellett megennünk a békát?

Tehát a jelszó ez lesz: le a háborúval! Ki kell irtani az emberiség jövőjéből! Minden ember használjon fel minden rendelkezésére álló erőt, hogy ennek a hétfejű sárkánynak minden fejét levágjuk és a gyökereit is kiégessük.

De hogyan?

Ha mindenki nagyon akarja, bizonyára meglesz. Csak a diplomatakat kell rövidebb prózár fogni. Meg kell akadályozni, hogy egy Izwolsky, egy Nikolajevics, egy Lloyd George, Poincaré, vagy Paicsics, szóval négy-öt diplomata összedugja a fejét és olyan bevégzett tények elé állítsa a nemzeteket, amelyeket nem lehet másként elintézni, csak a háború fegyverével. A diplomácia olyan szerződése, amelyek a nemzetek legnagyobb érdekeiről döntenek, a parlament elé kerüljenek, a háború megizetésének joga a parlamentet vagy még inkább az ország összes szavazóinak többségét illesse. S ezt annál könnyebben kívánhatjuk, mert hiszen mindez a mi országunkra nem is állhat, hanem csak a támadóinkra, mert mi, amikor Ő Felsője hadizenetet a parlament tudomására jutott, az egész ország helyeslésétől kisérve indulunk bele a nagy küzdelembe.

(Folyt. kov.)

Katonafiai után a halálba.

Néhány nappal ezelőtt hirt adtunk arról, hogy Szisenstein Ferenc Felsőkirályos 52. szám alatti lakos hazulról eltűnt. A szerencsétlen ember bánatában elbujdosott, mivel hamarosan egymás után két katonafiát s elvesztette. Egyik a harctéren halt hősi halált, a másikat súlyos sebével hazaszállították és sebesülése miatt nyomorék lett. A csapás bukomorrá tette a megtört apát, szomorú, szótalan lett, s az egyik napon eltűnt hazulról. Családja nagy aggodalommal minden eszközt megkísérelt, hogy az eltűnt családfit megtalálja. Bejelentette az esetet a rendőrségnek, azonban sokáig még nyomára sem tudták akadni. Tegnap azután végre jelentették a rendőrségnek, hogy nyomra akadtak. Az Almássy gyepen levő kut mellett egy kalapot és egy kabátot találtak, a kutban pedig megtalálták az eltűnt szerencsétlen apát, ki sok bujdosás és bolyongás után egy önkivületi pillanatában a kutba ölte magát. A rendőrség a holttestet a hullaházba szállította, hol fölboncolják, hogy a halál okát pontosan megállapíthassák. A szerencsétlen apa és család iránt általános a részvétel.

Katonák szabadságolása a tavaszi vetési és szőlőművelési munkák végzésére.

Ugy a kis gazdákat, mint a nagyobb birtokosokat erősen érdekli a honvédelmi miniszternek e tárgyban kiadott körre-delete. Eszetint a harcvezetlon innen és az ugynevezett póttesteknél szolgáló legénység egy része, amennyiben a hadviselési érdekek megengedik 14 napra szabadságot, hogy a beálló sűrűs tavaszi munkáknál a természetszerűen mutatkozó munkahiány lehetőleg enyhíthessék. Természetes, hogy csakis gazdák, hozzátartozók és gazdasági munkások kapnak ily célra szabadságot s csak abba a községbe, ahol legutóbb gazdasági munkálat foglalkoztak. A szabadságolásnak két módja van. Az egyik az egyéni, melyet minden jogosult csak személyesen kérhet az illető póttestparancsnoktól. A másik a katonai munkáscsoportok kirendése, melyet községeknek és egyes birtokosoknak áll jogukban kérni, a községi (városi) előjáróság által láttamozott, a legközelebbi állomásparancsnoksághoz intézett és oda az illetékes járási (városi) hatóság útján eljuttatott kérvényben. Az egyénilig szabadságot a névjegyzékét az illetékes póttestparancsnoksága közli az érdekelt községi (városi) előjárósággal, valamint a járási hatósággal. A községi előjáróság kötelessége azután ezt a névjegyzéket a munkaadókkal közölni, a szabadságot katonamunkásokat munkába helyezni s ellenőrizni, hogy a munkát, amire szabadságot kaptak végezzék is; a szabadsággal visszaéllőket pedig a csendőrség útján csapatjukhoz visszaküldeni. A járási hatóságnak kötelessége az egyes községekben esetleg mutatkozó munkáfelelőseget olyan községekbe irányítani, ahol munkahiány van. A munkáscsoportokat a póttestparancsnokságok állítják össze és egy erélyes altisz vezetésevel bocsátják a birtokosok és községek rendelkezésére. A kirendelt katonai munkáscsoportok katonai élelmezési pénzüket és szoldjukat kapják. A munkaadók kötelesek a csoportok élelmezéséről gondoskodni, de az élelmezési pénz a vezető altisz által nyugta ellenében nekik megfizetendő. A munkás katonáknak a munkaadó a helyben szokásos napszámot fizeti. A munkaadót semmiféle utazási költség nem terheli, mert a kirendelt munkáscsoportok szállításáról a katonai igazgatás gondoskodik.

— **Képesítés.** A budapesti kömives és ácsmesterek vizsgálati bizottsága előtt a következők nyertek a kömivesmesterségből képesítést: Bakos József és Palkovics Ferenc székeshérvári, Ascheri Béla, Schiller József lovasberényi, Móri István csákvári, Szabó Mihály hercegfalvai lakosok, az ácsmesterségből pedig Horváth József székeshérvári lakos.

H I R E K.

Napló.

Lavedan az újkor Voltaireje, megtért. A háború borzalmai s nemzetének komoly válsága kijózanították a vallás eddigi gyonyolját. Megrázó hitvallomását, — melyet hazai lapjainak nem épen híven közöltek — érdemes megörökíteni.

Lenéztem a vallást, — írja Lavedan — és bölcsnek tartottam magamat. De most midőn hazámat sirni, vérezni látom, nem nevetek többé. Az út szélén állva néztem a harcvezetlon katonákat; láttam, milyen könnyen, milyen örömet mentek a halálba. Megkérdeztem őket, miért oly nyugodtak, oly vidámak? „Mert hiszünk az Istenben”, volt egyhangú válaszuk. Láttam, hogy egy nép, amely imádkozik, minden terhet el tud vállalni; s ekkor láttam csak, mily vigasztaló az örök haza hite, melyből szeretet árad felénk, mikor a földi haza a gyűlölet lángjába borult. De ennek a földöntúli hazának az ismerete tudomány, a gyermekek tudománya, én pedig nem vagyok gyermek többé. Ez az én szegénységem s ebben a szegénységben fázom most nagyon.

Kell, hogy kétségbeessék az a nemzet, mely ennyi fájdalmat érez, ha csak nem renthetetlen a hite, hogy a földi nyomorúságot majdan a mennyország örömei fogják követni. Nem kin-e a mindennapi munka, nem otstobaság-e az erény, ha az embernek nincs hite?

A Franciaország testéből folyó vérpatkokat s azt a rengeteg elontott könnyet láttam és kétségbeestem; míg az a bretagnei öregasszony, kinek fiait estelek a harcmezőn s ki vakra sirta szemébe, elimádkozza az „Ave Mariá”-t a Fájdalmas Szűz képe előtt és megnyugva mosolyog. Oh mennyire szegyenkezem ez előtt a bretagnei asszonyka előtt!

„Milyen rettenetesek, égetők azok a sebek, melyekre nem hull gyógyító balsamként annak a Csodálatosnak a vére, akit őh nekem nem is szabad megvezennem, mert ő oly végtelenül gonosz!”

Hová jutna Franciaország, ha fiait nem hinnének, ha leányai nem imádkoznának!

„Franciaországnak van a multja, mert a régi Franciaország hitt; a mai Franciaország szerencsétlen, mert nem tud úgy himni. Vajjon milyen lesz a jövője, szebb-e, boldogabb-e? Az Isten kegyelmével az lesz, de csakis az Isten kegyelmével.”

Egy egész holt generáció fedi a csatamezőt; lehet-e még ebben a nemzeti-temetőben Istent tagadni? Én képtelen vagyok rá. *Megcsaltam magamat, megcsaltalak benneteket is, kik műveimet olvastátok, dalaimat énekeltétek, — örület volt, kábulat, csif álom az egész.* Az összekulcsolt kéz életet kelt. O hazám, Franciaország, térj vissza fénykőrd hitehöz. Meg kell mondanom barátainak: *Lavedan nem mer mint atheista meghalni.* Rettenetes az a gondolat, hogy van Isten, és én távol állok tőle. Ujjongj, örvendj lelkeim, mert megérthettem ezt az órát, midőn térdelállva mondhatom: *„Hiszek, hiszek az Istenben, hiszek, hiszek!”*

H Á B O R U.

Most már Isten tudja hányad-szor kísérik meg az orosz horda, hogy áttörje a *Kárpátok* védőfalát és végiggázoljon a felföldi bérceken, a magyar rónaságon. Ezerszámra hullott itt el az orosz, sok jó magyar honvéd vére áztatta itt a földet. Főleg *Uzso*k körül dugt a harc már hetek óta, hol legutóbb is közvetlenül hadállásaink támadta meg az orosz. Veszterte, mert visszaverték őket s 4 tiszteit és 500 főnyi legénységet elfogtak a mieink. Az *Oporvölgyben* hasonlóan véres harcok folynak. Itt 1000 orosz ejtettek foglyul csapataink. — Augusztov körül lefolyt harcokban az orosz foglyok száma 5400 ra emelkedett. — Dnyeszter körül több ellenséges támadást visszavertek a szövetségeseik. — *Westende* és *Yper*n környékén újabb angol mozgolódások észlelhetők. Albion mozgékony fiait támadást támadásra halmoznak, de úgy ők, mint a franciák a *Vogézekben* ugyan-csak kevés sikert értek el. *A német buvárhajók* ugyancsak alaposan végzik munkájukat. Legutóbb 6 angol és 3 francia gőzöst süllyesztettek el. — *A Dardanellák* bombázása teljesen csődöt mondott. Az angolok veszteségei annyira súlyosak, hogy egy újabb sikertelen támadást bizonyára komolyabban fontolóra vesznek. Megrongálódott 7 nagy hadihajójuk, 1 nagy csatahajójuk zátonyra jutott, így elég drágán fizették meg sikertelen próbálkozásukat.

— **Jubileum.** Weicher Miklós törökbalinti plebános, Öszentsége titkos káplánja kedden tartotta 25 éves jubileumát. A jubiláns a székesgyházban csendes misét mondott, amelyen volt manuduktora Károly János nagyprépost, c. püspök és a rokonság voltak jelen. Megható jelenet volt, amikor a jubiláns plebános sógorát, Csikós Endrét, a város köztisztelőben álló uri tagját, felvette a kath. anyaszentegyház tagjai közé. Csikós Endre a görög keleti egyházhoz tartozott s 77 éves korában áttért a kath. vallásra. A kiváló egyházi férfiú jubileuma alkalmából számosan üdvözölték.

— **Kinevezések a 17-es honvédeként.** *Schlosser István, Tiszmerki Károly, Kracher István és Tamaóczy Tivadar* honvéd hadapródok a III. évfolyamát végzett növendékeket, a honvédelmi miniszter a 17-ik honvédegyletvezetkezhez zászlóskökká nevezte ki.

— **Személyi hír.** Dr. Kerekes Lajos h. polgármester ma Budapestre utazott, hogy a listázásállításának részleteit a szerződött malommal megbeszélje.

— **Hóseink.** A balkán haderők főparancsnoksága az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül *Fodor Lajos* és *Tamács János* tizedeseknek, *Bososs András* őrvezetőknek és *Kis I. István* népfőlkölnöknek, mind a négy 17-ik népfőlköly gyalogezredbeli, a 2. oszt. ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **Márciusi ünnepély.** A felső kereskedelmi iskola önképzőkörre hétfőn délután tartotta jól sikerült márciusi ünnepélyét, amelyen nagyszámú előkelő közönség jelent meg. *Bán Ábrahám* tanár magas szárnyalású megnyitói beszédre adta bevezető, amelyet több értékes szavaltat és ének-szám követett. Nagy hatást ért el *Gerő Paula* hegedűszólója, amelyhez a művészi zongorajátékot *Blógh Idus* szolgáltatta. Valamennyi szereplőt sok tapsban részesítette a közönség. Szép sikerrel dolgozott az intézet zenekara, amelynek *Jámóer Zsigmond* zenetanár a vezetője. Az ünnepség jóvedelmét a katonák árva-inak adják.

— **A város gondoskodik.** A város vezetőségére nagy kötelességeket ró a háború. Legelső és legfőbb kötelessége mindenesetre az, hogy a község szükségleteiről gondoskodik, de különösen gondja legyen azokra, kiknek nincs elég anyagi erejük arra, hogy megküzd-hessenek a folyton emelkedő drágasággal. A szegényebb sorsu néposztály különös érzi a mai helyzet nehézségeit. Jól tudja ezt a mi városunk vezetősége is. Eddigi intézkedései is arra vallanak, hogy a szegényebb sorsu néposztályt sor-sát valóban a szívén viseli. Mind-ez azonban nem elég, a megkezdett uton tovább kell haladnia a város vezetőségének. Amint értesülünk egy újabb humanus intézkedéssel igyekszik enyhíteni a szegények sorsán. Elrendelte, hogy a városi vágóhidon leölt marhák pacalja, túdeje — mely naponként 50—80 kilót tesz ki — a szegények között szétosztassék. Bár csekély ez a mennyiség, ebben az intézkedésben azonban ráismerünk a város vezetőségének lelkiismeretes gondoskodására.

— **A fülöp. kath ifjusági Egyesület** h. hó 14-én hazafias ünnepélyt tartott márc. 15-ének megünneplésére, melynek sorrendje a következő volt: „Megnyitói beszéd” tartotta *Bezőgy József* egyleti elnök. „A nemzet kötelessége a háború után, felolvasta: *Hochreiter Kázmér* kenessi plebános. „Szózat”, énekelte az ifjusági énekkar. „Március 15-én”, költemény írta és szavalt *Molnár Aladár* segédjegyző. „Talpra magyar”, énekelte az ifjusági énekkar. „Imádkozik a király”, melodráma, szavalt: *Pungor János*, — kísérté *Szifártó* Károly. „Himmusz”, énekelte az ifjusági énekkar. A szépszámu közönség úgy a tartalomdus előadást, valamint a hazafias gyönyörű költeményeket és az énekszámokat is zajosán megtapsolta.

— **A városi agintéző bizottsághoz** azzal a kérelemmel fordul, *Ölfner Mór* élelmezési vállalkozó, hogy tekintettel a háború folytán keletkezett gazdasági helyzetre, a város redukálja az adagok mennyiségét és emelje fel az élelmezési költségeket. A bizottság *Kovács A. Sándor*, *Kégl Miklós* és *Bososs Sándor* bizta meg a kérelem megvizsgálásával. Réferándum szerint a változtatás 468 korona költség többet fog jelenteni az év végéig a városnak.

— **Parlagon van Kisfalud-pusztá.** A gróf Merán-féle Kisfalud-pusztát a háború előtt akarták parcellázni, de a háború miatt a parcellázás abbamaradt s a mai napig parlagon hever. Fejérmegye gazdasági intéző bizottsága intézkedett, hogy vagy a tulajdonos vetesse be a földeket, vagy pedig a bizottság fog gondoskodni róla, hogy a földek parlagon ne maradjanak.

— **Lauschmann-féle jutalomdíj.** A főgimnázium pompásan sikerült ünnepélyt háttérben este megemlékezett. A közönség újból megöltötte a hatalmas dísztermet és nagy élvezettel hallgatta végig a fiatalok nagyszerű játékát. Ez a második előadás még egy programponnal is bővült. Miként minden év március 15-én, az idén is kiosztásra került a **Lauschmann-féle alapítvány** jutalomdíja, melyet ezúttal **Hübner András** és **Doroszlai VIII.** osztályu tanulók nyertek el. A díjat dr. **Domby Márk** igazgató adta át a lekt. jutalmazottak gyönyörű, mélyreható beszéd kíséretében.

— **Körözés.** A budapesti rendőrség Bocsik György pinceszállási 36 éves betonmunkás elfogatását kérte a székesfehérvári rendőrségtől, ki 7000 K-val szökött meg s valószínűleg városunk felé vette útját. Személyleírása szerint sovány, csontos arcu nyírott vörös beajszu.

— **Bűnös ember vére** a kinematografia legújabb csodája került szerdán és csütörtökön az **Urania** vásznára. Vegener Pál híres német színművész főszereplésével. Vegener a darabban a lelkiélet oly sokféle fázisán megy keresztül s oly csodásan interpretálja szerepét, hogy a nézőnek ideje sincs feleszmélni ekkora színjátszó tehetség és művészi erő láttára. Vegener egy halálra ítélt feyencet játszik e darabban, kinek vétér orvosi műtét után egy másik ember életének megmentésére használják fel, miközben a kétségbeesett gyötrelmet és fájdalom minden fázisát érezteti a nézővel. E grandiózus dráma kivül egy háborus aktualitás és még két humoros kép egészítik ki a műsört.

— Rövid hírek.

Halálhíradás. Reinsnauer Emilia 73 éves korában elhunyt. Temetése e hó 17-én d. u. 4 órakor lesz, a Nádor-utcai 7 sz. a. gyászszoból.

Eltűnt a pénztárcája. Botos Ferenc napszamos Óreg-utca 20. szám alatti lakos vasárnap délután betért a Magyar Király szálloda sötétésébe kvaterkázgatni. Mialatt idogált, valaki a zsebéből sárgabőr pénztárcáját kilopta. Az elemelt 200 koronáját most keresteti a rendőrséggel s a tettes felülélése csak rövid idő kérdése.

Rekvirált járművek kifizetését Székesfehérvárra a miniszterium elrendelte.

A Mozi szabályrendelet megalkotásával f. hó 18-án délután 3 órakor fog a városi jogügyi bizottság foglalkozni.

Koszorúmegváltás. Az állami főreáliskola tanári kara **Szabó Lajos** tanár elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 16 K-t küldött szerkesztőségünkbe a Vörös Kereszt céljaira. Az összeget rendelkezési helyére juttatjuk.

Felvágottak, sajtok nagy választékban. Borok, pezsgők, rumok és likörök; cukorkák, teasütemény, Müncheni Szalvator sör. Pénteken balatoni süllő Gebauer Testvéreknél, Kossuth-utca. Telefon 340.

— **Köhögés és rekedség** ellen a legjobbnak bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált melipasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható **Szűts Róbert** Magyar Korona, gyógyszer-tárában Székesfehérvár Városházán.

PIUMELI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK-EPÜLETE) ::
Porkölt kávékeverékek utolérhetőenek! Saját villamos kávénapypörköldé! Telefon 250.

Legolcsóbb szemet

a Székesfehérvári Hitelszövetkezet (hiv. helyiség: Távirdu-utca 6.) árusít.

1. darabos poroszán mm.-ja:

4 korona 80 fillér.

1. darabos salgótarjáni szem mm.-ja: 3-kor. 60 fillér

a házhoz szállítás fuvarjával együtt. Megrendeléseket bármely mennyiségben elfogad a könyvelőség a hiv. helyiségben mindennap d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5 óráig. Szállítás minden hét szerdáján.

Mivel a hitelszövetkezet csak tagjainak szállít, a saját érdekében cselekszik, aki a tagok közé sürgősen belép. Egy üzletrész (amely után 5%-os osztalék jár: 50 korona, ezt azonban 50 hónap alatt kell befizetni).

SZÍNHÁZ.

Vendégszereplés. P. Márkus Emilia a budapesti Nemzeti Színház művésznője még a mult hét elején ígérte hozzánk vendégszereplésre, ebben azonban bátyjának, Budapest volt főpolgármesterének súlyos betegsége, majd bekövetkezett halála megakadályozta. A művésznő most arról értesítette Szalkai színigazgatót, hogy az elmaradt vendégszereplés helyett ezen a héten, szerdán és csütörtökön tartja meg vendégjátékát, mely alkalommal **A kaméliás hölgy** és a **Vasgyáros** c. darabokban mutatja be ismert művészetét.

Szerkesztői üzenet.

B. Józsefné, Cseldömök. A katonai parancsnokság értesítése szerint tehát fogoly. Hóllétét felkutatjuk a Hadifogoly Gyámoltó Hivatal segítségével. Ez azonban több heti időt vesz igénybe, addig tessék türelemmel lenni.

V. Dunakömlöd. L. István. K. D. Helyben. Kutatni fogunk utánuk. Az eredményről értesítjük.

Kovács Béla. Elesett, vagy hadifogoly katonák után teljesen díj-talanul kutatunk. Még bélyegköltséget sem számítunk. Ha fáradozásunkat mégis honorálni akarja, küldjön cigarettát a sebesült katonák számára.

A. J. Kisling. Kis Istvánné Alsóbesnyő. Halom József Füle. A katonai hatóságnak keresni fogjuk.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mútrágya, vas és épületanyagok legolcsóbban Grósz Bernátnál kaphatók Rác-utca. Telefon 128.

Balatonvidéki, kiűnő zamata, 1914. évi saját termései boromra 50 literen felül megrendeléseket elfogadok. Literje 68 fillér. Lambert Vilmos, Deák Ferenc-utca 1. d.

Egy garnitúra olcsón eladó. Budai-ut 26.

Eladó ház. Homokosor 33. szám alatt, volt Polyák-féle ház, szabadkézből eladó. Tudakozódni dr. **Holly Géza ügyvédi irodájában** lehet. (Kossuth utca 8. sz.)

Ügyes varrónők és jobb házból való tanulók felvételnek Varga István női divattermébe Jókai u. 20.

Major-utca 8 sz. alatt egy disznó eladó.

KALAPVIRÁGOK ÉS TOLLAK.

Legújabb ruhadiszek.

Blouseujdonságok.

Legújfányosabban

Elegáns bőrcipők.

kaphatók

Kovács Antal uri és női divatárúháza. Városház-tér.

SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZÍTŐ
:: IPAROSOK SZÖVETKEZETÉNEK ::

BUTORÁRUCSARNOKA

MINT AZ O. K. H. TAGJA

ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiviteleg állandó

NAGY RAKTAR.

Butoraink úgy izlés, mint minőség tekintetben versenyképesek bármely más hasonló nagy és elsőrendű raktárak áruival.

Elsőrendű műasztalosok által felülbírált modern

háló-, ebédlő-, salon- és írószobák stb.

Állandó butorkiállítás!

Kiváló minőségű tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag árucsarnokunkban kaphatók.

TELEFON 258.

KOSSUTH-U. 10.

Szerdán és csütörtökön
március hó 17 és 18-án:

Bűnös ember vére

vagy a szenzációs műtét.

Az orvosi tudomány diadala.

Grandiózus dráma 3 részben.

SZEMÉLYEK:

Markenson törvényelnök: Paul Vegener.
Felesége: Rosa Vohlge-mut.

Leány: Maria Möller.
Moran professzor: Rudolf Blümer.
Pfeiffer doctor: Emil Albes.

Lothi egy jász-leány: Lidia Salino-nova.

Jack:

Rendes helyárad

Naponta 2 előadás
este 6 és 9 órakor.